

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA
PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA
U PRVOM POLUGODIŠTU 2013. GODINE**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. godine

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. iznosili su 2,3 milijarde kuna, što je za 7% više u odnosu na isto razdoblje 2012. godine. Pri tom su Hrvatske vode ostvarile najviše prihode i to u iznosu od 890,7 milijuna kuna.

Prihodi poslovanja u promatranom razdoblju čine 99,3% ukupnih prihoda izvanproračunskih korisnika, a na međugodišnjoj razini bilježe povećanje od 7%. Najveće prihode čine prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, koje su izvanproračunski korisnici ostvarili u iznosu od 1,2 milijarde kuna, zabilježili su povećanje od 9,2% u odnosu na isto razdoblje u 2012. godini. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 777,7 milijuna kuna i bilježe međugodišnje povećanje od 16%. Najveći iznos prihoda po ovoj osnovi ubiru Hrvatske vode i to prvenstveno od naknada za uređenje voda, naknada za korištenje i zaštitu voda te vodnog doprinosa. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi ostvareni su u iznosu od 430,6 milijuna kuna i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjeni su za 1,3%.

Sljedeći po iznosu su **prihodi od pomoći**, koji su na međugodišnjoj razini povećani za 2,7%. U prvom polugodištu 2013. godine iznose 721,3 milijuna kuna, a najviše su ostvareni od kapitalnih pomoći iz proračuna.

Izvanproračunski korisnici prikupili su 335 milijuna kuna **prihoda od imovine**, što je za 5,9% više u odnosu na isto razdoblje 2012. godine. Pritom prihodi od financijske imovine iznose 291,6 milijuna kuna, prihodi od nefinancijske imovine 42,8 milijuna kuna, a prihodi od kamata za dane zajmove 614 tisuća. Prihodi od financijske imovine ostvareni su od kamata, dividendi, pozitivnih tečajnih razlika i ostalih prihoda od financijske imovine. Najveći iznos prihoda od financijske imovine ostvarila je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i to u iznosu od 266,4 milijuna kuna. Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni su ponajprije prihodima od zakupa i iznajmljivanja imovine Agencije za upravljanje državnom imovinom te prihodima od naknada za ceste Hrvatskih cesta.

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 20,9 milijuna kuna. Ove prihode izvanproračunski korisnici ostvarili su od prihoda od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihoda od donacija (16,5 milijuna kuna) te od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda (4,4 milijuna kuna).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2013. godine ostvareni su u iznosu od 15,8 milijuna kuna, i to najvećim dijelom od prodaje zemljišta te poslovnih objekata.

Rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. godine

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju iznosili su 2,8 milijardi kuna, što je 21,9% više nego u istom razdoblju prethodne godine odnosno 39,7% planiranih rashoda za 2013. godinu.

Pritom su izvanproračunski korisnici izvršili 1,6 milijardi kuna **rashoda poslovanja**, što predstavlja međugodišnji rast od 6,2%. Promatrajući izvršenje rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika, vidljivo je da su oko 95% rashoda ostvarile Hrvatske vode (647,1 milijun kuna), Hrvatske ceste (540,5 milijuna kuna) te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (345,3 milijuna kuna).

U strukturi rashoda poslovanja najznačajnije mjesto svojim iznosom zauzimaju **materijalni rashodi**, koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 1,1 milijardu kuna. Na međugodišnjoj razini to je povećanje od 15,8%. U njihovoj strukturi najznačajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, kod kojih je zabilježeno međugodišnje povećanje od 34,2%.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 121,2 milijuna kuna, što je smanjenje od 17,3% na međugodišnjoj razini. Najveći dio financijskih rashoda odnosi se na kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda i Agencije za upravljanje državnom imovinom.

Rashodi za zaposlene iznosili su 140,8 milijuna kuna, što je u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine povećanje od 5,8%, najvećim dijelom uslijed isplate otpremnina kod Agencije za upravljanje državnom imovinom.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. godine iznosile su 59,5 milijuna kuna. Od tog iznosa 58% se odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a 42% na Hrvatske vode. Pomoći u ovom razdoblju bilježe povećanje od 30 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje u 2012. godini, pri čemu se većina povećanja odnosi na kapitalne pomoći unutar općeg proračuna. Kapitalne pomoći Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost prvenstveno su bile usmjerene na provedbu nacionalnih energetskih programa te sanaciju odlagališta komunalnog otpada, a kod Hrvatskih voda na projekte navodnjavanja.

Na **subvencije** otpada 10,1 milijun kuna, što se odnosi na Agenciju za upravljanje državnom imovinom (9,3 milijuna kuna) te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (811 tisuća kuna).

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 215,9 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na kapitalne pomoći Hrvatskih voda kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima izvan javnog sektora.

Preostali dio ukupno izvršenih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju čine **naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade** (475,5 tisuća kuna) i odnose se na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. ostvareni su u iznosu od 1,2 milijarde kuna, čime su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani za 52,8%. Promatramo li njihovo izvršenje po pojedinim izvanproračunskim korisnicima uočava se da se većina odnosi na Hrvatske ceste (51,2%) te Hrvatske vode (47,2%). Najvećim dijelom odnose se na investicijske aktivnosti u sektoru cesta i voda.

Financiranje izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2013. godine

Slijedom ukupno ostvarenih prihoda i ukupno izvršenih rashoda izvanproračunskih korisnika, manjak u prvom polugodištu 2013. godine iznosi 485,8 milijuna kuna. U isto vrijeme, ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja su iznosili 1,1 milijardu kuna, dok su ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iznosili 631 milijun kuna.

Primici od financijske imovine i zaduživanja najvećim dijelom se odnose na primitke od zaduživanja u iznosu od 1 milijardu kuna, ponajprije na primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija. Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici iznosili su 78,7 milijuna kuna, pri čemu se većina odnosi na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici ostvarili su od primljenih otplata (povrata) glavnice danih zajmova u iznosu od 13,4 milijuna kuna.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova prvenstveno se odnose na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova i to u iznosu od 590,3 milijuna kuna, a od čega je 578 milijuna kuna utrošeno na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora. Sredstva utrošena na dane zajmove iznose 40,8 milijuna kuna, od čega je 37,3 milijuna kuna utrošeno na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru, a preostalih 3,5 milijuna kuna na dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora.